

Központban az információ*

BARÁTNÉ HAJDU Ágnes

Bevezetés

A konferencia felhívásában megfogalmazott szempontok összehangolására teszek kísérletet a következőkben. Vagyis: elhozzuk a 2005. évi IFLA világkonferencia szervezőit Magyarországra, valamint a norvég könyvtárügy – személyes benyomásaimra épülő, általam rajongással szeretett – szeletének fellillantására.

Mi az, amely e két nagyon is közvetlen kapcsolatban álló területet összekapcsolja? Mivel a 71. IFLA konferencián mint a Knowledge Management (Tudásmenedzsment) Szekció vezetőségi tagja veszek részt, természetesen adódik, hogy az összekötő kapocs az információ és ennek egy fontos vetülete, az információk megjelenítésének problémája legyen.

Az IFLA és a Tudásmenedzsment Szekció

Az 1927-ben alapított IFLA, a Könyvtári Egyesületek és Intézmények Nemzetközi Szövetsége, a könyvtári érdekeket képviselő szervezetek vezető nemzetközi testülete, melynek jelenleg 1700 tagja van, a világ 150 országából.¹

Az IFLA szerepvállalásának eredményeit mindannyian ismerjük. Gondoljunk pl. a következőkre:

- ☉ Az IFLA és az UNESCO közös kiáltványa a közművelődési könyvtárakról, amelyben a szervezetek kinyilvánítják meggyőződésüket, hogy a közművelődési könyvtárak alapvető szerepet töltenek be a nevelés és a kulturális fejlődés támogatásában és elősegítik, hogy az emberek hozzájussanak az ismeretekhez és információkhoz.

* Elhangzott az MKE 2005. június 24–i rendezvényén az Országos Széchényi Könyvtárban

- ⊗ A könyvtárak és a szellemi szabadság témakörében az IFLA az ENSZ Emberi Szabadságjogok Egyetemes Nyilatkozatában foglaltaknak megfelelően felszólítja a könyvtárakat és a könyvtárosokat, hogy ragaszkodjanak a szellemi szabadság elveihez, biztosítsanak akadálymentes hozzáférést az információhoz, tegyék lehetővé a szabad véleménynyilvánítást, valamint legyenek tekintettel a könyvtárhasználó személyiségi jogaira.
- ⊗ Az IFLA és az UNESCO közös iskolai könyvtári nyilatkozatát, mely szerint az iskolai könyvtár feladatai sikeres ellátásához biztosítja az információra és tudásra alapozott világban való eligazodáshoz szükséges alapvető információt.
- ⊗ Az IFLA állásfoglalását a tudományos szakirodalomhoz, valamint a kutatási dokumentációhoz való szabad hozzáférésről, amelyben az IFLA elkötelezi magát az információhoz való széles körű hozzáférés mellett, beleértve a tudományos intézményekben és a felsőoktatási kutatószobákban megjelenő különböző dokumentumtípusokban (preprintek, technikai beszámolók, kutatási jelentések, stb.) foglaltakat is.

Az IFLA Szakmai Bizottsága irányítja és koordinálja az összes IFLA egységben folyó tevékenységet, célkitűzéseket fogalmaz meg, programokat szervez. A munka olyan nemzetközi alaptevékenységek mellett folyik, mint pl.:

- ⊗ **ALP**² 1984-ben elindított program, mely a könyvtártudomány haladását tűzte ki célul, 2004-től átalakult és az Action for Development through Libraries Programme Core Activity nevet kapta, mely azonban így is megőrizte az eredeti mozaikszó alakját. Az ALP célkitűzése az, hogy támogassa a könyvtáros szakmát, a könyvtári intézményeket, valamint a könyvtári és információs szolgáltatások képviselőit az afrikai, ázsiai, óceániai, latin-amerikai és karibi térségek fejlődő országaiban. Az ALP projekten belül kiemelt feladatként kezelik a folyamatos okta-

tást és képzést; támogatják a könyvtári egyesületek fejlesztését; népszerűsítik a könyvtári és információs szolgáltatásokat; valamint az információs technika kialakítását és tökéletesítését a felhasználók körében, beleértve az írni-olvasni tudás és a műveltség egyre magasabb fokú előmozdítását is. Az ALP a katalizátor szerepét kívánja betölteni az IFLA tevékenységei és a harmadik világ országai között.

- ⊗ **CLM** (Committee on Copyright and other Legal Matters – Szerzői jogi és egyéb jogi kérdések bizottsága), tevékenységét a nyitott hozzáférésű könyvtári szolgáltatások és a jogi környezet elvárásainak összehangolása terén fejti ki. Méréseket és megfigyeléseket végez, ajánlásokat fogalmaz meg, módszereket dolgoz ki, mely a digitális könyvtári környezetben is biztosítja a jogszerű használatot. Oslóban többek között az e-learning és a szerzői jog összefüggéseit vizsgálják.
- ⊗ **FAIFE** (Committee on Free Access to Information and Freedom of Expression – Szabad hozzáférés az információhoz és a véleménynyilvánítás szabadsága bizottság) Az IFLA 1997-ben indított programja, melyet a nemzetközi szövetség általános alapelveihez illeszkedve, dolgozta ki „A könyvtárak és a szellemi szabadság”³ c. nyilatkozatot, melyet az IFLA Végrehajtó bizottsága 1999. március 25-én hagyott jóvá Hágában. Az IFLA és az IFLA/FAIFE támogatja a hasonló célkitűzésekkel rendelkező nemzetközi testületekkel való kapcsolatot és együttműködést, mint például az UNESCO, PEN International, Article XIX, Index on Censorship, IFEX és Amnesty International. A bizottság vizsgálatokban vesz részt, felhívásokat fogalmaz meg, akciókat indít az információs szabadság témakörében. Ismert, hogy egy igen részletes vizsgálatot folytattak az ALA-val (American Library Association) közösen az információ és a könyvtárak helyzetéről Kubában 2001-ben. Jelentésük-

ből árnyalt képet kaphatunk az aktuális kubai állapotokról és az összeállítás végén egy hat pontos javaslatot fogalmaztak meg⁴. 2005. április 29-én jelent meg az IFLA tiltakozása a türkménisztáni könyvtárbezárások és az emberi jogok megsértése miatt.⁵ 2005. júliusában a kínai internet-hozzáféréssel kapcsolatosan jelent meg számos közlemény és alakult ki élénk vita a levelező listákon.⁶

☉ **ICABS** (IFLA – CDNL Alliance for Bibliographic Standards – IFLA szövetség a bibliográfiai szabványokért) program célkitűzése többek között az ISBD, valamint az FRBR fenntartása, revíziója és fejlesztése; a FRANAR projekt támogatása; az UNIMARC, a MARC 21 és ennek XML változata népszerűsítése; a Z39.50, Z39.50-International, és az újabb generációt képviselő ZING továbbfejlesztése stb. Ugyancsak ennek a szövetségnek a feladata a VIAF (Virtual International Authority File – Virtuális nemzetközi egységesített adatállományok) bevezetése; a metaadatok és az XML alapú metaadat sémák vizsgálata; valamint módszerek és szabványok kidolgozása az elektronikus források és a digitális anyagok hosszú távú archiválására. Feladatai végrehajtásában természetesen szorosan együttműködik az IFLA szekcióival és bizottságaival, valamint az egyes könyvtárakkal: Die Deutsche Bibliothek, British Library, Library of Congress, Biblioteca Nacional de Portugal, OCLC, Koninklijke Bibliotheek stb. A napokban jelent meg több bizottság együttes munkálkodása eredményeképpen a FRAR – Functional Requirements for Authority Records – vitaanyag az IFLA honlapján <http://www.ifla.org/VII/d4/wg-franar.htm>.

☉ **PAC** (Preservation and Conservation – Megőrzés és állományvédelem) program legfontosabb célja, hogy biztosítsa az értékes publikált és nem publikált könyvtári, valamint levéltári anyagok hosszú távú megőrzését és hozzáférését tekintet nélkül a formátumukra.

☉ **UNIMARC (IFLA UNIMARC)** aktuális célkitűzései között szerepelt az UNIMARC kézikönyv XML formátumú megjelenítése, mely hozzáférhető a <http://www.bookmarc.pt/unimarc> címen. Ugyancsak a 2004–2005 közötti időszak feladata az osztályozási kérdések áttekintése és az ETO csoporttal való egyeztetés.

Az IFLA új szekciója

Az IFLA 8 főosztályban végzi munkáját (általános kutató könyvtárak; szakkönyvtárak; közkönyvtárak; bibliográfiai számbavétel; gyűjtemények és szolgáltatások; menedzsment és technológia; képzés és kutatás, regionális tevékenység (Afrika; Ázsia és Óceánia; Latin-Amerika és a Karibi térség).

A főosztályok tevékenységei szekciókra és vitacsoportokra bomlanak. A vitacsoportok – pl. e-learning, jogi könyvtárak stb. – a formálódóban lévő szakmai csoportok fórumai, melyek komoly akkreditációs tevékenység után válhatnak szekcióvá. Egy ilyen hosszú eljárás és lobbizási tevékenység előzte meg a *Knowledge Management Szekció* (Tudásmenedzsment Szekció) 2004. évi megalakulását az IFLA 47. szekciójaként. A szekció a 4. főosztály egységeként szerveződött.

A Tudásmenedzsment Szekció

Az első hivatalos találkozás a tavaly augusztusi IFLA konferencián volt Buenos Airesben, ahol 44 taggal 25 ország képviselőjében elindult a szekció önálló munkája és megtartották az első nyílt ülést. Itt először, a szakmai előadások mellett, áttekintették a vitacsoport 2001 és 2003 közötti munkáját, az alapítás körülményeit. Az elnök *Irene Wormell*, az alelnök *Ian Johnson* lett, akiknek elismert és kitarató erőfeszítése nélkül nem jöhetett volna létre az önálló szekció. Kibocsátottak egy rölapot, amely-

nek a tájékoztatáson kívül a tagtoborzás is a feladata volt. Felülvizsgálták a taglétszámot, kialakították ennek elektronikus adatbázisát. Megbeszélték a küldetésnyilatkozat fő pontjait, melynek véglegesítése a későbbi levelezések nyomán nyerte el végleges formáját. Elhatározták, hogy a képzés és továbbképzés érdekében egy road show-t indítanak el, melynek első állomása 2005-ben Törökország lesz.

YEDİTEPE UNIVERSITY

International Conference İstanbul/Turkey

*Knowledge Management in the
e-World: New Models for
Scholarly Communication*

13-14 October 2005

The conference is under the patronage of YEDİTEPE UNIVERSITY, İstanbul/Turkey, and organized in collaboration with

- IFLA/Knowledge Management Section
- Turkish University and Research Librarian Association
- Consulate General of the United States of America, İstanbul/Turkey
- Yeditepe University Central Library

Date: 13-14 October 2005

Location: Yeditepe University 26 Ağustos Campus Kavısladı, İstanbul/TURKEY

Eldöntötték a következő IFLA konferenciák szekcióinak témáit is:

- ☉ Oslo 2005: Tudásmenedzsmenttel a külső szervezeti tudás érdekében: esély a könyvtárak számára.
- ☉ Szöul 2006: A tudományos gyakorlatra alapozott megoldások a tudásmenedzsmentben, melyet közösen szerveznek a Statisztikai és Kiértékelési Szekcióval.

A Tudásmenedzsment (TM) Szekció küldetésnyilatkozata

A szekció célja, hogy támogassa a TM kultúra megvalósítását a könyvtárakban és más információs környezetben. A szekció megteremti a szakemberek kommunikációjának nemzetközi platformját és

annak a lehetőségét, hogy a tudásmenedzsment jelentőségét megértve a szakemberek ezen eszközt is használják a könyvtáraikban. A szekció célkitűzése, hogy kövesse a TM területén lévő fejlesztéseket és előmozdítsa ezek gyakorlati bevezetését az IFLA közösségében.

A szekció stratégiai terve 2004–2005-re

A küldetésnyilatkozat céljainak elérése a következő pontok alapján:

- ☉ A TM tudatosabb alkalmazása a könyvtárak, könyvtárosok és az intézmények körében;
- ☉ Képzés és továbbképzés,
- ☉ A legjobb gyakorlati alkalmazások bemutatása,
- ☉ A tudományos gyakorlatra épülő TM megoldások elősegítése és ösztönzése,
- ☉ A TM kutatások eredményeinek terjesztése,
- ☉ Partnerségi viszony kialakítása az IFLA más szekciói és főosztályai között a TM ismeretek beépítése érdekében,
- ☉ Virtuális vitaforumok, a szekció honlapja, és az adatbázisok kiépítése.

A megfogalmazott célok elérése érdekében részletes akcióttervet dolgozott ki a szekció.

Tudásmenedzsment és a hozzáférés alapja az információk megfelelő megjelenítése

Irene Wormell meghatározása szerint: az információmenedzsment célja *„az információs erőforrások hatékony menedzselése és a szervezet képessé tétele arra, hogy gondoskodni tudjon mindarról, amire szüksége van az információs rendszerek alkalmazása, az információhoz való hozzáférés és a végfelhasználók megfelelő segítése tekintetében.”*

Az információhoz való hozzáférés, ennek értelmezése és értelmezhetősége tehát alapvető. Az ismeret-szervezés így mind elméleti, mind gyakorlati szinten kapcsolódik az érzékeléshez. A percepció jellemzők megfelelő ismerete és használata segítheti mind az információkeresés hatékonyságát, mind az információk tudássá történő alakulását/alakítását is.

A vizualizáció jelentősége

Az internet terjedésével, az információkeresésben egyre meghatározóbbá, általánosabbá válásával a felhasználók jelentékeny része webes felületeken érintkezik a feltáró rendszerekkel. A keresők számának ugrásszerű növekedése, és e réteg jelentős részének tapasztalatlansága, ösztönös keresési módszerei új problémákat vetnek fel, melyek szoros kapcsolatban állnak többek között az érzékeléssel is.

A tartalomfeltárás hagyományos eszközeinek internetes megjelenítése, az OPAC környezetben való átranszformálása felveti a klasszikus eszközök ábrázolásának és ábrázolhatóságának kérdését is. Ez természetesen nem lehet öncélú, hiszen a visszakereshetőségnek egy hiperstruktúrált térben lényegesen más lehetőségei vannak. Szükség van értékeink, minőséget felmutató szabványos feltáró rendszereink és a segítségükkel feltárt információk megőrzésére és használatára.

Attól, hogy az információkeresés új felhasználói felületeken, nagyobb tartalmi és formai gazdagságban jelenik meg, még nem változik a tartalomfeltárás egyik alaptétele. Az, hogy *több rendszer, többcélú megvalósítás, egymást átfedő és kiegészítő megoldások együttese adhat csak megfelelő színvonalú rendszert a feltárásban.*

A fogalomalkotás és az érzékelés

Alapkérdés, hogy a percepció és a fogalomalkotás mennyiben függenek egymástól, mennyire része,

előfeltétele az érzékelés a fogalomalkotásnak. A problémát filozófiai, pszichológiai, nyelvészeti oldalról is sokan vizsgálták és abban legtöbbször egyetértenek, hogy az észlelés egyfajta kiindulópontja a fogalomalkotásnak; a további folyamatok, az információfeldolgozás, értelmezés azonban több felfogásban, különbözőképpen is megjelenik.

Az érzékelésen alapuló és nyelvi szimbólumok használatában alapvető elméleti és gyakorlati különbségek vannak a reprezentáció tekintetében. Míg az érzékelésen alapuló perceptuális szimbólumokat a reprezentáció közvetlenül, azonnal érzékeli, addig a nyelvi szimbólumok feldolgozása közvetített. A tartalomfeltárás hagyományosan nyelvi szimbólumokat használ.

A érzékelésre alapuló szimbólumok, rendszerek használatának előnyei	A nyelvi szimbólumok használatának előnyei
Homogén reprezentációk már a kezdeti szakasztól is.	Közös, ismert és értelmezhető szimbólumok.
Logikus és tiszta képkalkotás.	Minden kognitív folyamatban azonos jelentéssel bírnak.
Magas szintű adatfeldolgozási szabványosítási lehetőségek.	Közvetlenül kommunikálható tartalom.

A tudomány és a megjelenítés

Az internethasználattal nyilvánvalóan nő az információkhoz kapcsolt perceptuális jellemzők szerepe. Hogyan képesek ezek, az előbbieken jellemzett szimbólumok, a fentiekén túl még olyan feladatokat is ellátni, melyek elsősorban a nyelvi rendszerekre jellemzőek, pl. absztrakt és tudományos fogalmak reprezentációja, a rendszerezés, a mérhetőség, a komplexitás, az egyenletes teljesítmény stb.,

hisz az érzékelésen alapuló szimbólumok kialakításának legfontosabb alapja a szelekció?

A köznapi vélekedés hajlamos a tudományt a szöveges reprezentációkkal, leírásokkal és érvelésekkel azonosítani. A tudományos művek és előadások, illetve a különféle tudományos módszerek a nyelvi megfogalmazás lineáris és szekvenciális rendjét vagy logikáját követik.⁸

Milyen szerepet tölthetnek be a tudományban a képek? Van-e más feladatuk, mint a klasszikusan is jelentkező illusztrálás?

Az új kommunikációs technikáknak köszönhetően megnőtt a képek szerepe a kommunikáció folyamataiban, így a képek a tudomány terén is új feladatokat láthatnak el. Ismert, hogy a képek már régóta részei az egyes tudományterületek eredményeit reprezentáló dokumentumoknak, mégis a képek most tapasztalható térnyerése felvett néhány alaproblémát.

Rudolf Arnheim szerint „a képek lényege az a képességük, hogy jelentést tudnak közvetíteni érzéki tapasztalat útján. A jelek és a nyelv rögzített fogalmi meghatározások, és ezek csak a tulajdonképpeni jelentés külső héjai. [...] Forma nélkül egy kép a tudat számára semmilyen vizuális ismeretet nem közvetíthet. Ez azt jelenti, hogy a rendezett formák hordozzák a vizuális fogalmakat, amelyek olvashatóvá tesznek egy képet, és nem a konvencionálisan meghatározott jelek.” A kép így a tudományos munka fontos eszköze lehet. Arnheim nevéhez fűződik az absztrakt témák és kapcsolatok, a gondolkodás vizuális megjelenítésének eszköze, a „MindMapping” (tématérkép) technika.

A megjelenítések mai helyzetére és elterjedtségére jellemző, hogy képes az egyes tudományágak, a szórakoztató ipar és az élet minden területén komoly átalakulást felmutatni, de az új képkeltő technikák segítségével óriási mértékben megnövelte az emberi szem által befogadható információk mennyiségét is. Az információ mennyisége azonban nem csupán lehetőség, hanem egy korunkat megha-

tározó környezeti jellemzővé változott. Már teljesen elfogadott, hogy a gyermekek oktatásában az internet által kínált lehetőségek nem csak a szokásos fenyegető alakban jelennek meg, nem is csupán az információk mennyiségének kimeríthetetlen tárházát adják, sőt nem is kizárólag egy együttműködési lehetőség és módszert rejtenek magukban, hanem elsősorban a kreativitást alkotó módon megtermékenyítő képzeletési, szimbólum feldolgozási rendszer elemei azok, melyek egy új generáció legfontosabb jellemzői lehetnek.

A képkeltés és az internet

Andrew Shapiro szerint az internet hatása egyértelmű: a döntéseket, kompetenciákat az egyén szintjére „hozza vissza” azáltal, hogy az információ mindenki számára hozzáférhetővé válik. Ilyen módon a tartalomfeltárás eszközeinek internetes megjelenítése felveti ezen eszközök ábrázolásának és ábrázolhatóságának kérdését is, annál is inkább, mert egyre több tapasztalat és tanulmány mutat rá, hogy gond van a csupán nyelvi szinten megjelenő kereséssel.

Tématérkép

A strukturált információkereső rendszerek egyik internetes megjelenítési lehetősége a tématerkép. Ilyen térképet csatolt a *WebKat.hu* Internetes katalógusához a Neumann-ház 2004 elején. A képi megjelenítés előretörésével az addigi kereső felületek mellé tavaly a tématerkép lehetőséget is kifejlesztették a Neumann-ház munkatársai.

A WebKat.hu tématerképének felépítése

Az előző információkereső rendszerből megtartottak öt fazettát, amelyek emlékeztetnek az ETO általános közös alosztályainak egy részére, valamint

Yahoo hierarchikus rendszerét, valamint a National Geographic honlapjának felosztását használták fel. A felosztást a topic map („tématerkép”) alapú, egyre népszerűbb szabványos szoftver jeleníti meg a keresőfelületen.¹⁰

A WebKat tárgykörei

a nyelvészeti iskola képviselői által használt deskriptorokra utalnak: *tárgyszó, nép/nemzetiség, idő, földrajzi hely, műfaj*. A tárgyszavak fogalmából kiindulva kilenc, általános, gyakorlati szempontú, az állományhoz illeszkedő osztályt határoztak meg: egészség, gazdaság, kommunikáció, kormányzat, kultúra, műszaki tudomány, művészet, társadalomtudomány, természettudomány. Forrásként a Köztársaszt/OSZK tezauszt, az AltaVizslá-t és a

A TOTALZOOM technika

A TOTALZOOM módszere nem a tématerkép szabványon alapul. Ők az igen látványos és lényegesen több felosztási lehetőséget felmutató Flash memórián alapuló megoldást dolgoztak ki. Bár a szoftver nem a tématerképek létrehozására született, de azok megjelenítésére, akár csak bármilyen más strukturált rendszer vizualizálására is tökéletesen alkalmas.

A technológiának a komplex információs tér leképezési lehetőségén kívül létezik egy járulékos tulajdonsága, nevezetesen, hogy alkalmas több objektum kooperációjára alapuló rendszer működését modellezni. Egy ilyen, „sokobjektumos”, időben életjelenségeket mutató rendszernek a demonstrálását, mivel a rendszer egy mozgó gömb segítségével navigálható, csak egy film tudná megfelelően szemléltetni. Ezek a gömbök egy ún. információs gúla éleit kötik össze, melyben a komplexitás lehetőségei is érzékelhetők.

A TOTALZOOM Technológia az emberi agy információrendszerezési módszerét modellezi. Fő jellegzetessége, hogy flexibilisen leképezi a tetszőleges számú és esetleges hierarchiába rendezett információs objektumokat.

A TOTALZOOM Technológia és az ETO összekapcsolása egy kézenfekvő lehetőség, mivel az ETO struktúráját hatékonyan képes követni a kifejlesztett eljárás. Ennek következtében az ETO felhasználásának új lehetőségei nyílnak meg. Ezt a felületet használva nemcsak a szakemberek tudnák kezelni a jelzeteket, hanem bárki, aki az új felületen nem is feltétlen találkozik az ETO jelzetekkel, csupán az ETO fogalmait értelmezi, ami alapján egyértelműen be tud navigálni az információs tér számára megfelelően szűk szegmensébe. Azt a könyvtárosi szakértelmet pedig, ami a jelzetekben jelenik meg, a szoftver a háttérben alkalmazza, a navigáció támogatására. Ilyen módon az ETO-ban rejlő tartalmi keresési lehetőség hozzáférhetővé válik minden

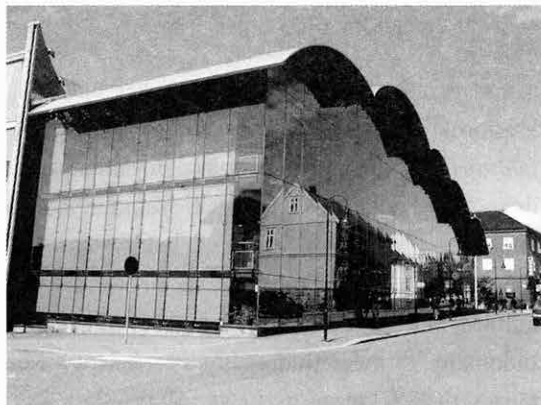
olvasni tudó ember számára. Ebben a megoldásban funkcionálisan működővé válik az ETO teljeség igényével készült kategorizálási potenciálja, s lehetővé teszi egy olyan központilag működtetett hatalmas adatbázis kezelését, melyben minden emberi ismeret elfér, ugyanakkor a bőség ellenére sem átláthatatlan, hanem mindenki számára könnyen feltárható. Ezzel és az ehhez hasonló megoldásokkal válik lehetővé az a régen megfogalmazott óhaj, hogy a strukturált rendszerek kiépítésben rejlő, mással nem pótolható tudást redundancia és zaj nélkül lehessen használni az elektronikus környezetben.

Könyvtárak Norvégiában

Végezetül két norvég könyvtárat szeretnék megmutatni a szívemnek oly sok kedves közül.

Tønsberg

A Tønsberg és Nøtterøy Könyvtárat 1909-ben alapították, mely kölcsönző könyvtárként működött a kezdetektől fogva. 1992-ben a könyvtár új helyre és egy gyönyörű épületbe költözött. Érdekessége az új épületnek, hogy a St Olav' kolostorra épült, és a kolostor romjai megjelennek az épület belsejében. A kolostor romjai két viking hajóra emlékeztető komoly, fenséges megjelenést adnak az épületnek

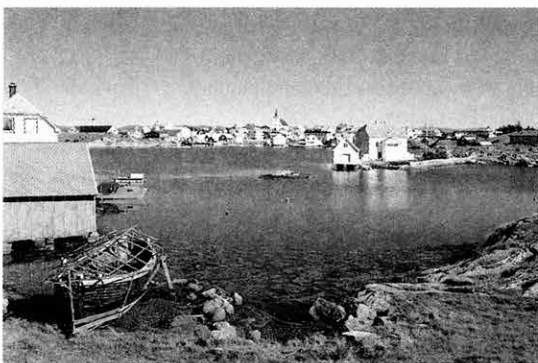

melyen a modern építőművészet a mai anyagokkal kombinálódik.

Szép gyűjtemény (könyv, folyóirat, újságok, CD, hangskönyv, videókazetta stb.), tanulásra alkalmas kisebb termek, kávéház jellemzi a könyvtárat. Hazai és nemzetközi adatbázisok állnak a felhasználók rendelkezésére. Jellemző a rendezvények: író-olvasó találkozók, koncertek, szemináriumok, tanfolyamok, mese órák, bábszínház stb. magas száma, változatossága és kiemelkedő minősége.

Fedje

125 szigetecskéből és kiálló sziklából áll Fedje Kommune, mely Fedje nevű települése Norvégia legnyugatibb pontján van. Varázslatos környék. A szigetyüttesen kb. 700 ember él összesen. Fedjén alig 100 ember. Itt, ezen a mesészerűen kicsiny szigeten természetesen működik könyvtár, amely a hét négy napján összesen 12 órát van nyitva. A kis település, együttműködve a járási könyvtárral, bármely dokumentumot képes szolgáltatni a csupán hajóval megközelíthető könyvtárban. Az információ itt kézzelfoghatóan és valóban a legkisebb településen is rendelkezésére áll az embereknek. Adatbázisok, lexikonok, különböző dokumentum típusok között válogathatnak. Mikor ott voltam a kért

videókat és CD-ket hozta épp a könyvtárosnak a járási könyvtár munkatársa.¹¹

Tudásvadászat. Könyvtárak Észak-Hordlandban

Azt, hogy a tudás, és a könyvtárak milyen szorosan kapcsolódnak világosan szemlélteti mind a norvég gyerekek, mind a mi számunkra a következő társasjáték, ahol nem is olyan nagyon kell keresni az előző pontban bemutatott szigeteket.

Csak azt kívánhatom magunknak, hogy váljon számunkra is evidenciává ez játékos, bár komoly üzenet. Így valóban központba kerülhet az információ.

Jegyzetek:

1. <http://www.ifla.org/III/members/index.htm>
2. <http://www.ifla.org/VI/1/alp.htm>
3. http://www.ifla.org/faife/policy/iflastat/iflastat_hu.htm
4. <http://www.ifla.org/faife/faife/cubareport2001.htm>
5. <http://www.ifla.org/V/press/pr29-04-2005.htm>
6. IFLA calls on the Chinese government to end censorship of Internet access and allow freedom of expression online [IFLA-L Wed, 13 Jul 2005 15:52:51] Amnesty International: People's Republic of China – Controls tighten as Internet activism grows: <http://web.amnesty.org/library/Index/ENGASA170012004?open&of=ENG-315>

Amnesty International: 2005 Report

<http://web.amnesty.org/report2005/chn-summary-eng>

Human Rights Watch: 2004 Overview of human rights:

<http://hrw.org/english/docs/2005/01/13/china9809.htm>

IFEX: China tightens grip on the Internet

<http://www.ifex.org/en/content/view/full/67344/>

IFEX: International Press Institute concerned over EU's failure to criticise

China for its gross violations of press freedom and freedom of expression

<http://www.ifex.org/en/content/view/full/67443/>

Open Net Initiative: Internet filtering in China in 2004-2005

<http://www.opennetinitiative.net/studies/china/>

The Register: Microsoft deletes 'freedom' and 'democracy' in China

http://www.theregister.co.uk/2005/06/13/ms_ban_freedom/

The Register: Campaigners quiz Google on China play

http://www.theregister.co.uk/2005/05/19/rsf_google_china/

Reporters Without Borders: The Internet under surveillance – China:

http://www.rsf.org/article.php3?id_article=10749&Validator=OK

Reporters Without Borders: Authorities declare war on unregistered blogs and websites

http://www.rsf.org/article.php3?id_article=14010

Reporters Without Borders: Microsoft censors its blog tool

http://www.rsf.org/article.php3?id_article=14069

Reporters Without Borders: Reporters Without Borders challenges 14 major

Internet and computer firms about their activity in China

http://www.rsf.org/article.php3?id_article=8668

8. MITCHELL 1994 11.p.

9. ARNHEIM 1979

10. IGNÉCZI 2004

11. http://www.fedje.kommune.no/default2.asp?Wca_CategoryID=1049&Wmd_ID=4373&

Felhasznált irodalom

ARNHEIM, Rudolf: A vizuális élmény. Az alkotó látás pszichológiája. Új változat. Ford. Szili József és Tellér Gyula. B.: Gondolat, 1979. 558 p.

FODOR, Jerry A.: Összefoglalás az elme modularitásához. In: Kognitív tudomány. (ed. Pléh Csaba), Bp.: Osiris, 1996. p. 197–206.

FRANZ, Marie-Louise von: Az individualizáció folyamata <http://radnoti.vac.hu/munkak/pszicho/individ.htm>

GREY, Denham: That KM thing again

http://denham.typepad.com/km/2004/09/that_km_thing_a.html [2005. március 8.]

HAJDU BARÁT, Ágnes: Knowledge organization of the Universal Decimal Classification – new solutions, user-friendly methods from Hungary = Knowledge Organization and the Global Information Society/Ed. Ia C.McIlwaine. Würzburg, Ergon Verlag, 2004. p.173-178.

IGNÉCZI Lilla: Tématérkép belső fejlesztéssel – Vizuális teaurusz a magyar internet katalógusában In: Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 2004. 4.sz.

http://tmt.omikk.bme.hu/show_news.html?id=3649&issue_id=452 [2005. március 8.]

LEHMANN Miklós: Fogalom, jelentés, percepció. 1999.

<http://kincsem.tofk.elte.hu/tarstud/lehmann/> [2005. március 8.]

LEHMANN Miklós: http://www.tofk.elte.hu/tarstud/lehmann/filmvutort_2001/lehmann.htm

A képek szerepe a tudományban. In: Filozófia- művelődés-történet. Bp.: Trezor, 2001. p.25-36., online publikáció

http://www.tofk.elte.hu/tarstud/filmvutort_2001/lehmann.htm [2005. március 8.]

LEHMANN Miklós: Virtuális igazságok. In: Médiakönyv 2003. 1.vol. Bp.: Enamiké, 2003. p.533-540.

<http://www.mediahajo.hu/index.php?task=hirek&hirid=609> [2005. március 8.]

MEADOW, Charles T.- BOYCE, Bert R.- KRAFT, Donald H.: Text Information Retrieval Systems. Second edition. San Diego: Academic Press, 2000. 364 p.

MITCHELL, William J. T.: Picture Theory. Essays on verbal and visual representation. London: University of Chicago Press, 1994.

Ormay Tom: Biológiai Pszichoanalízis és Álom. Elhangzott a Magyar Alvásdiagnosztikai Társaság II. Alváskonferenciáján 2002. november 7-8. Budapest.

<http://www.mentalport.hu/foru11b.htm> [2005. március 8.]

SÜTŐ Zoltán: TOTALZOOM technológia ismertetése. Kézirat. Bp., 2004.

WORMELL, Irene: Térítéses információ szolgáltatás: a siker titka. Ford. Téglási Ágnes. Bp.: Informatikai és Könyvtári Szövetség, 1998, 134 p.